

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Τετάρτην, 21^η Μαΐου/ 3ην Ἰουνίου 2020, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ὡς ἐορτὴ τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος, καθ' ὅτι ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος, ἀνταποκρινόμενος εἰς παράκλησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων Μακαρίου, εἰς τὴν Α΄ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὸ 325 μ.Χ., ἀπέστειλε τὴν μητέρα αὐτοῦ ἁγίαν Ἑλένην εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ δὴ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἀνέδειξεν ἐκ τῶν εἰδωλολατρικῶν μνημείων τὸν τόπον τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καὶ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου τοῦ Κυρίου καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀνήγειρε τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἤρχισεν ἐλευθέρως ἡ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐγκατεστάθη τὸ Τάγμα τῶν Σπουδαίων, ἥτοι ἡ Ἀγιοταφίτικὴ Ἀδελφότης, ἡ ὁποία διὰ μέσου τῶν αἰώνων συνεχίζει τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς, ἥτοι τῆς Ὁρθοδόξου μαρτυρίας καὶ διαφυλάξεως τῶν Ἀγίων Τόπων.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη ἐωρτάσθη ἀφ' ἐσπέρας δι' Ἑσπερινοῦ, τοῦ ὁποίου προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ἐν συμπροσευχῇ πάντων τῶν Ἀγιοταφιτῶν Πατέρων.

Μετά τὸν Ἑσπερινόν, πάντες ἔλαβον τὸ κόλλυβον μετὰ παξιμαδίου καὶ οἴνου εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς ἐτελέσθη ἡ θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος ὡς λειτουργοῦ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συλλειτουργούντων Αὐτῷ, τοῦ Τυπικάρη Ἀρχιμανδρίτου π. Ἀλεξίου, τῶν ἐφημερίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, καὶ ἄλλων Ἀγιοταφιτῶν Ἱερομονάχων, ψάλλοντος τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Εὐσεβίου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεῶν καὶ συμμετεχόντων τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν Ἀγιοταφιτῶν, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφianoπούλου.

Ἄμα τῇ ἀπολύσει, ἐν λιτανείᾳ καὶ ἀμφίοις ἐγένετο ἡ ἄνοδος εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἐν ᾧ ἡ Γερόντισσα μοναχὴ Σεραφείμας διένειμε τὰ ἀρτίδια εὐλογίας εἰς τὴν θύραν τοῦ Κεντρικοῦ Μοναστηρίου.

Εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησεν ὡς ἔπεται:

«Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων εἴληφε, τὸ βασιλεῖον κράτος, ἀλλ' ἐκ τῆς θείας Χάριτος, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, σὺν τῇ μητρί οὐρανόθεν· ἐξαστράπτων δέ βλέπει, Σταυροῦ τὸ θεῖον τρόπαιον· ὅθεν τούτῳ ὀλέσας τοὺς δυσμενεῖς, τῶν εἰδώλων ἔλυσεν τὴν ἀπάτην, ἐν κόσμῳ δέ ἐκράτυνε τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδὸς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκλαμπρότατε Γενικὴ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος Κύριε Χρῆστε Σοφιανόπουλε,

Σεβαστοὶ Ἅγιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ ἁγία τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησία καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων τιμᾷ

καί γεραίρει σήμερον τήν σεπτήν μνήμην τῶν Ἀγίων ἐνδόξων θεοστέπτων καί ἰσαποστόλων μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης.

Τούτου ἕνεκεν, ἡ Ἡμετέρα Μετριότης, περιστοιχουμένη ὑπό τῶν τιμίων μελῶν τῆς Γεραρᾶς Ἀγιοταφίτικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος, συνελθόντες ἐν τῷ ἐπωνύμῳ Ναῶ τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης ἐν τῷ Κεντρικῷ Μοναστηρίῳ δόξαν καί εὐχαριστίαν προσηνέγκαμεν τῷ Ἀγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ διά τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, δηλονότι τῆς θείας Λειτουργίας.

Ὡπερ ὁ θεσπέσιος Παῦλος, φωτισθεῖς ταῖς ἀκτίσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ βασιλεύς Κωνσταντῖνος ἀνεδείχθη ἰσαπόστολος καί κήρυξ τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ κατά τό εἰρημένον ὑπ' αὐτοῦ: «Τήν θείαν πίστιν φυλάσσων τοῦ τῆς ἀληθείας φωτός μεταλαγχάνω. Τῷ τῆς ἀληθείας φωτί ὁδηγούμενος, τήν θείαν πίστιν ἐπιγιγνώσκω», ὡς ἀναφέρει ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ ὁ Εὐσέβιος Καισαρείας (Β.Ε. Τόμος 24, σελίς 179).

Ἡ ἀνεκτίμητος συμβολή τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου εἰς τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ δέν περιορίζεται μόνον εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ ἔκδοσιν τοῦ περιφήμου βασιλικοῦ Διατάγματος, τοῦ Ἐνδίκτου τῆς 13^{ης} Ἰουνίου τῷ 313, διά τοῦ ὁποίου οἱ Χριστιανοί ἀπολαμβάνουν τήν ἐλευθερίαν τῆς ἐξασκήσεως τῆς λατρείας αὐτῶν, ἀλλά καί εἰς τό γεγονός ὅτι, ἀφ' ἑνός μέν οὗτος [ὁ Κωνσταντῖνος] συνεκάλεσε τήν πρώτην ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικήν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας, τήν ὁποίαν ἐτίμησε διά τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἀφ' ἑτέρου ἀπέστειλε τήν μητέρα αὐτοῦ Αὐγούστην Ἑλένην εἰς τούς Ἁγίους Τόπους, ἔνθα αὕτη ἀνεῦρε τόν Τίμιον καί Ζωοποιόν Σταυρόν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καί ἀνήγειρε τούς μεγαλοπρεπεῖς Ναούς τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως ἐν τῇ ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ καί τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἐν Βηθλεέμ.

Διά τοῦτο ὁ ὕμνωδός λέγει: «Χρεωστικῶς ἐκτελοῦμεν τήν μνήμην σου, Κωνσταντῖνε Ἰσαπόστολε, τά συστήματα τῶν πιστῶν πανταχόθεν συνάξας ἐν τῇ λαμπρᾷ πόλει τῶν Νικαέων, ἔνθα τῶν Ὁρθοδόξων ἐφανερώθη ἡ πίστις. Πρῶτος, βασιλεύς Χριστιανῶν παρά Θεοῦ τό σκῆπτρον ἔλαβες· σοί γάρ πεφανέρωται ἐν γῇ κρυπτόμενον τό σωτήριον σύμβολον, δι' οὗ καί τά ἔθνη, πάντα καθυπέταξας τοῖς τῶν Ρωμαίων ποσίν, ὅπλον ἀπροσμάχητον ἔχων τόν ζωοποιόν Σταυρόν, μάκαρ, δι' οὗ καί προσήχθης τῷ Θεῷ ἡμῶν».

Σημειωτέον δέ ὅτι οἱ Ἅγιοι Κωνσταντῖνος καί Ἑλένη εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κατέστησαν ἡμᾶς κληρονόμους τοῦ πνευματικοῦ καί σωτηριώδους κεφαλαίου τῆς Ρωμαιοσύνης, στοιχοῦντες εἰς τούς θείους Παυλείους λόγους: «ὅσοι γάρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καί θῆλυ· πάντες γάρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ», (Γαλ. 3, 27-28). Διό καί ἡμεῖς εὐγνωμόνως μετὰ τοῦ ὕμνωδοῦ ἀναβοῶμεν: «Χαίροις Κωνσταντῖνε πάνσοφε [σύν τῇ μητρί σου Ἑλένῃ], ὀρθοδοξίας πηγῇ, ἡ ποτίζουσα πάντοτε, τοῖς γλυκέσι νάμασι, τήν ὑφήλιον ἄπασαν. Χαίροις ἡ ρίζα, ἐξ ἧς ἐβλάστησε, καρπός ὁ τρέφων, τήν Ἐκκλησίαν Χριστοῦ. Χαίροις τό καύχημα, τῶν περάτων ἔνδοξε, Χριστιανῶν, βασιλέων πρώτιστε· Χαῖρε χαρά τῶν πιστῶν». Ἀμήν. Ἐτη πολλά.

Τήν μεσημβρίαν ἠκολούθησεν ἑόρτιος τράπεζα εἰς τό Πατριαρχεῖον.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας